

De toekomst van ado internationale competitie of op termijn

Een paar weken geleden werden we in Nederland opgeschrikt door een vermeend incident met een jongetje uit India. Dit jongetje, door een collega-vergunninghouder bemiddeld, zou toen hij ruim een jaar oud was, zijn ontvoerd en verkocht voor adoptie naar het buitenland. Ook in Denemarken kwam vorige week een vermeend schandaal naar voren. Denemarken heeft de adoptie vanuit India naar Denemarken stopgezet; de overheid heeft een onderzoek aangekondigd.

Intussen kwam een aantal geadopteerden ook met hun verhaal: dossiers die niet volledig zijn, achtergronden die niet kloppen, enzovoort. Een deel van de media maakte daarvan vervolgens eigen sensatieverhalen: tien tot twintig procent van de adopties zou niet deugen, aldus de Telegraaf. In diezelfde periode werd ook het boek *Romania – for export only* van Roelie Post gepubliceerd. Roelie Post had als EU-ambtenaar jarenlang het dossier 'Kinderwelzijn in Roemenië' in haar portefeuille.

De hele adoptiewereld verkeerde in rep en roer. Wat is er aan de hand? Op de adopties uit India door onze Nederlandse en Deense collega-vergunning-

houders, ga ik in dit artikel niet in. Deze beide zaken worden momenteel onderzocht door de betreffende overheden. We wachten de uitkomst van dat onderzoek af. Wel wil ik even stilstaan bij het percentage adopties dat niet zou deugen. Het gaat in dat verband over adopties uit de jaren zeventig en tachtig. Adoptie stond toen nog in de kinderschoenen. Kinderen die destijds werden afgestaan en bij een kindertehuis werden gebracht, werden soms pas na weken geregistreerd. Vaak was hun leeftijd en geboortedatum niet bekend en werd dit geschat. Over de achtergronden van een kind was toentertijd weinig bekend. Om nu te zeggen dat deze adopties niet deugen, omdat de dossiers niet volledig zijn, gaat te ver.

Professionalisering

We zijn inmiddels 25 jaar verder en ook ontwikkelingslanden hebben zich ontwikkeld en zijn aan het professionaliseren. Van de meeste kinderen is tegenwoordig veel meer achtergrondinformatie bekend, vaak zijn er behoorlijk uitgebreide medische, sociale en psychologische dossiers van de kinderen. Op basis van deze informatie worden de kinderen voorgesteld aan de ouders. Als het om vondelingen gaat, is het een ander verhaal. In een aantal landen is het afstand doen van een kind strafbaar. Kinderen worden dan veelal te vondeling gelegd. Soms is er een geboortedatum bekend, soms ook niet. Dossiers van deze kinderen zijn wel zo volledig mogelijk. Adoptie is de laatste 25 jaar geprofessionaliseerd.

Maar er is nog iets veranderd. In de jaren zeventig en tachtig adopteerden gezinnen vanuit een zeker idealisme. Anno 2007 adopteren mensen in de hele wereld steeds meer vanuit een kindrewens. En dat is op zich prima. Fantastisch dat er mensen zijn die kinderen voor wie geen andere oplossing is, willen adopteren. Maar er is ook een keerzijde. Vanuit die situatie ontstaat wereldwijd een behoorlijke vraag naar adoptiekinderen. En – ik heb het al eerder gezegd – elke vraag creëert ook zijn eigen aanbod. Een markteconomisch principe dat – helaas – ook voor adoptie geldt. Daarmee kom je op gevaarlijk terrein.

Vraag en aanbod

Typerend overigens dat de aspirant-adoptieouders vaak benoemd worden als vraagkant en de kinderen als het aanbod. Vanuit het belang van het kind geredeneerd vormen de kinderen juist de vraag. Het kind heeft een behoefte en vraagt om een thuis. Wereldkinderen heeft als uitgangspunt dat eerst wordt gekeken naar de mogelijkheden voor een binnenlandse adoptie. Veel ouders geven aan dat juist deze visie meespeelt

Contactpersonen kwamen vanuit de hele wereld over voor een week vol workshops en debatten, en natuurlijk voor de Wereldkinderendag!

ptie: niet meer nodig?

bij hun keuze voor onze organisatie. Meer dan de helft van de kinderen die wij in 2006 plaatsten, betrof een special need kind. Ook dat geeft mijns inziens aan dat 'onze' ouders vanuit het belang van het kind redeneren.

Wereldwijd wordt echter gesproken van een vraag naar kinderen. En juist dit speelt malafide personen en organisaties in de hand. Waar vraag is, wordt aanbod gecreëerd. De internationale druk om kinderen voor interlandelijke

Meer dan de helft van de kinderen die wij in 2006 plaatsten, was een special need kind

adoptie te laten gaan, in plaats van hen te laten opgroeien in permanente pleeggezinnen in eigen land, is groot. En dat is waar Roelie Post in Roemenië tegenaan gelopen is. Zij is degene die de praktijken die ze in Roemenië mee-maakte, openlijk aan de kaak stelt. Alhoewel Roelie Post behoorlijk stellige uitspraken doet, vind ik het ongelooflijk dapper en moedig dat ze deze misstanden naar voren brengt! Deze duistere praktijken moeten we voorkomen.

Netjes

Het ontstaan van een vraag, heeft geleid tot een markt met internationale competitie tussen een groot aantal zogenoemde ontvangende landen. De praktijken die Roelie Post in haar boek beschrijft, hebben betrekking op Roemenië. Maar je kunt ze op een wereldwijd niveau doortrekken. Het aantal kinderen dat aan Nederland wordt voorgesteld neemt op dit moment af. Daar zijn twee redenen voor. Allereerst omdat binnenlandse adoptie een hoge vlucht heeft genomen in de landen van herkomst. Daarnaast kunnen we stellen dat Nederland 'netjes' is als het gaat om interlandelijke adoptie. Wereldkinderen – laat ik voor onszelf spreken – is niet bereid extra geld neer te leggen of 'onder de tafel door' te betalen. Dat is immers de eerste stap

naar kinderhandel. Een hellend vlak. Een zeer gevaarlijk terrein, waar we verre van moeten blijven.

Een aantal organisaties en landen zet echter koste wat het kost in op het vermeerderen van de adoptiecapaciteit: er moeten meer kinderen komen. Roelie Post ervoer dit in de meest letterlijke vorm door de bedreigingen die zij te verduren had. Het willen verhogen van de adoptiecapaciteit heeft niets te maken met kinderen die een thuis

nodig hebben, maar met volwassenen die graag kinderen willen. Deze aspirant-ouders zijn absoluut te goeder trouw. Ik twijfel niet aan hun motieven. Maar er wordt van hen dankbaar misbruik gemaakt door malafide personen en organisaties die profiteren van hun behoefte.

Week van het Wereldkind

Er is een enorme internationale lobby gaande om het aantal kinderen dat voor adoptie wordt voorgesteld, uit te breiden. Ook in Nederland is een kleine doch invloedrijke groep actief om dit in de Tweede Kamer en bij het ministerie van Justitie erdoor te krijgen. Laten we met z'n allen onze rug recht houden en voorzichtig blijven met interlandelijke adoptie. Laten we ons bezinnen – wereldwijd – op de essentie van adoptie.

Voorafgaand aan de Wereldkinderendag vierden we de Week van het Wereldkind. Onderdeel hiervan was een tweedaags seminar met zo'n dertig buitenlandse gasten uit diverse landen. Ik heb – net als twee jaar geleden – de droom uitgesproken dat op een dag adoptie niet meer nodig is. We moeten inzetten op kindervelzijn in de landen zelf. We moeten inspanningen leveren zodat steeds meer kinderen in eigen land worden opgevangen in een gezin. En

Ina Hut

Sinds 2003 is Ina Hut directeur van Wereldkinderen. Zij maakt zich sterk voor hulp aan kinderen in nood in ontwikkelingslanden door middel van project-hulp en adoptie. In het Wereldkinderenblad vertelt zij waar Wereldkinderen voor staat. Ina Hut is gehuwd en moeder.

dat houdt automatisch in dat interlandelijke adoptie op een dag niet meer nodig is!

Tijdens dit seminar heb ik Roelie Post uitgenodigd. Enerzijds om haar te laten zien dat adoptie ook heel goed kan worden uitgevoerd, mits je de behoefte van het kind centraal blijft stellen. Anderzijds om onze buitenlandse gasten het verhaal van Roelie mee te geven en hen te laten zien welke risico's interlandelijke adoptie met zich meebrengt. Het werd een boeiende discussie, met respect en erkenning voor de inzichten aan beide kanten!

Ik ben het niet met Roelie Post eens dat er een verbod op adoptie moet komen. Zo'n verbod op interlandelijke adoptie zou op dit moment kinderen onnodig beschadigen. Landen als bijvoorbeeld Haïti en Ethiopië zijn nog lang niet in staat om opvang te bieden aan hun kinderen. In deze landen is nog een lange weg te gaan. En het is onze plicht om hen hierbij te helpen. We moeten alles op alles zetten om lokale opvang in pleeggezinnen te stimuleren.

Ik hoop dat er een diepgaande discussie op gang komt – wereldwijd – en dat we met z'n allen eens stilstaan – letterlijk en figuurlijk – bij het wezen, de essentie van adoptie. Het belang van het kind staat niet bij alle organisaties en landen voorop. We mogen onze ogen niet sluiten voor de misstanden. Adoptie is een kindbeschermingsmaatregel. Interlandelijke adoptie mag geen markt zijn waarin de vraag naar kinderen het aanbod bepaalt! ■